

Forfatter: Blicher, Steen Steensen

Titel: Udrag fra Ak! hvor forandret!

Citation: Blicher, Steen Steensen: "Udvalgte værker", i Blicher, Steen Steensen: *Udvalgte værker*, Gyldendal, 1982-83, s. 223. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-blich04-shoot-idm140011518579568/facsimile.pdf> (tilgået 25. juni 2021)

Anvendt udgave: Udvalgte værker

Ak! hvor forandret!

Jeg springer derfor lige til Dansen. – Musikken til denne var tarvelig – een Violin; vor Solospiller, mindes jeg, udmærkede sig mere ved et kraftigt Buestrøg, end ved Ynde i Foredraget, og erstattede Mangelen af andre Instrumenter ved et Slags dobbelte Toner, hvis Lige jeg aldrig havde hørt af nogen anden Mester. Derforuden havde han visse ejendommelige Manerer, som under den første Nyhed berøvede *Maren* – Terpsichore – min halve Opmærksomhed: han slog bestandig Takten baade med Hovedet og med Foden og accompagnerede sit Instrument med et Slags Næsetoner, der lignede meget den dæmpede Snøvlen af en Sørgetrompet. Alligevel dansede Man ret lystigt til denne Musik lige indtil Morgenstunden, da nogle af Selskabet foreslog til en Afvexling at gjøre Julelege, ved hvilke der, som sædvanligt, vankede dygtigt Slikkerie: vi skriftede, gik den polske Kirkegang, stode paa den brede Steen, malte Sennop, hængte og faldt i Brønden indtil Vognene holdt for Døren, og jeg med et Hjerter saa blødt som smeltet Vox tog Afsked fra Tyreholm og dets fortryllende Fee, den dejlige *Maren Lammestrup*.

Dersom Nogen ønsker at vide, hvormed hendes Hr. Fader, Kammerraaden, Præsten og de andre gamle Herrer fordrev Natten, da kan jeg derom aleneste berette: at jeg fra tvende Spilleborde i Balsalens Hjørner idelig hørte de for Uindviede mystiske Udtryk: „Klør, Ruder, Spar, Hjerter, Pas, Beet. Jeg bliver i dem, tag hjem, Klør Bonden, jeg har ham” og flere; og alt imellem forkyndte et Slag i Bordet, en Eed, en brølende Latter eller ogsaa en dyb Pause een eller anden vigtig Begivenhed; to eller tre Gange raabte Pastor *Ruricolus* overlydt „fy for al Landsens Parykker!” hvoraf jeg sluttede mig til, at hans Velærværdighed hver Gang maac have sat en stor og uforskyldt Beet.

Ved Afskeden indbød Kammerraaden samtlige Cavalierer til en Andejagt i Svirungaards Søe.

Jeg kan ikke med Rolighed slutte dette Capitel, før jeg har gjort Læseren meddeeltig i en Betragtning, der ved selvsamme Lejlighed næsten altid har fremstillet sig. Den er rigtignok hverken smuk eller lys; men den er naturlig og svarende til Sjælens Stemning Dagen efter en gennemvaaget, om just ikke gennemsviret Nat. Hvilken Forandring – har jeg tænkt – bevirker dog et Tidsrum af nogle faa Timer! Vi blive aldrig opmærksomme paa Tidens Hurtighed, med samt dens hurtige Virkninger paa os selv, der ellers synes os langsom-

St. St. Blicher

me, gradvise, afnaaite og neppe kjendelige, end netop Morgenen efter et Bal: Hvor er nu hiin livlige Munterhed, hiin barnlige Glæde, hiin søde Forventning, hvormed Man mødtes, hiin formelle Anstand, hvormed Man hilsende hverandre og traadte sammen til den første Dans? Hvor pene, hvor pyntelige vare Damer og Herrer! Ikke et Baand, ikke en Blomst, ikke en Naal sad paa urette Sted; ikke et Støvgran enten paa de hvide eller de sorte Kjoler; ikke en Folde, ikke en Rynke uden dem, der skulde være; hvert Krøs, hver Strimmel havde sit tilbørlige Fald; intet Halsklæde, som jo sluttede snchvidt og net til Hagen; ingen Hanekam, som jo havde sin tilbørlige Rejsning; ingen Haarlok, som jo glat og glindsende bølgede paa sit rette Sted – en Snare for hvert et uvarsomt Mandshjerte. – Med tindrende Øjne, med mildt rødrende Kinder stod den nydelige Pigerække, ventende med Utaalmodighed efter det første Signal. Opmærksomme, hartad højtidelige iagttogte Chapeauerne Fordanserens blinde Figureren – alle Hænder behandskes – han træder tilbage – seer til Orchesteret – bukker for sin Dame – klapper, og – nu toner Musikken, og Dansen begynder. – Men see nu dette selvsamme Selskab ved Ballets Ende! Det er Dag; Solen kaster sit Skjær paa de beduggede Ruder; Lysene i Salen brænde mat og søvnigt, som raage af de Dansendes kort forhen saa lysttindrende Øjne. Hvor er nu hiin Nethed, hiin Pyntelighed, hiin Anstand fra iaftes? Herrernes Klæder ere bestøvede, Haaret forpudsket, Krøset krøllet; Halsklædet falder vidt ud fra Hagen, Sløjfen sidder skjævt. Og Damerne! de før saa festligt smykkede, saa elegante Damer! Kjølens Hvidhed er borte, saavel som Kinderens Rødme. De herlige Haarlokke have tabt deres Elasticitet, og hænge sjudskede ned over den Barm, som iaftes lignede Marmor og Alabast, men idag en Væg, der ikke for nytilig er kalket. Her har en Garnering, hist en Halsstrimmel faaet en Rivt; der mangler en Sløjfe, her en Naal. Og nu de søde Ansigter! ak! Øjnenes Glands er forsvundet, ligesaa Smilet fra Læberne, og den fine Rødme fra Kinderne; blege, matte, dorske (om jeg ellers maatte bruge et saadant Udtryk) synes de nu at have nydt indtil Mæthed Ungdommens flygtige Glæder, og paa een Nat at være blevne erfarne, satte hartad trevne Koner. Men min søde *Maven* da? var hun ikke undergaaet samme hjertekjølende Forvandling? ja vel, ja vel! Forandring var hun jo, som Menneske, underkastet; men ingen hjertekjølende: den uctop synlige Mæthed og smule Uorden gav hende kun et mere smægtende

Ak! hvor forandret!

Anstrøg; og jeg behøver blot at sige: at det var ved denne Lejlighed, og paa denne selvsamme Formiddag, at jeg i stormende Begejstring forfattede et af mine heldigste Digte: „*Til Maren, Morgenen efter Brylluppet.*”

Andejagten.

Længe stod det paa, inden jeg kunde blive enig med mig selv om Stilen, hvori dette vigtige og indholdsrige Capitel skulde skrives. Den heroiske var Æmnet værdig; men den falder mig – reentud sagt – noget besværlig; den blot historiske syntes mig vel tør. Tilmed saae jeg mig forgjæves om efter Forgjængere paa denne sumpige Vej. Rigtignok har een af vore Digttere engang spist Andesteeg – det er endnu uafgjort, om det har været tamme eller vilde Ænder; jeg antager det sidste – til sin Frokost, samt gaet med Vandstøvler; men det er Altsammen endnu ingen Andejagt. Kort: alle mine Hjelpekilder bestod i mundtlige Traditioner, samt min egen korte Erfaring; disse faaer jeg da afbenytte saa godt jeg kan.

Middagssolen skinnede allerede paa Svirunggaard's Søe, da vi Jægere, alle velbestøvede og velbevæbnede, forsamledes, og ved en middagsmæssig Frokost (*déjeuner dinatoire*) stræbte at hærdte og styrke os mod Vandets Indflydelse. Maaltidet oplivedes ved hjemmelavet dansk Whisky, og krydredes ved interessante Fortællinger om forrige Bedrivter; under hvilke den ene Jæger søgte at overgaac den anden i dristige Fictioner. Her var jeg, som uerfaren, reent tilovers. Ja, desværre høstede jeg ikke den fuldkomne Nytte af sliq lærerlig Samtale, da mange Udtryk og Vendinger vare mig dunkle og rystiske, om hvis Betydning jeg siden efter ganske hemmelig – for ej at røbe min Uvidenhed – lod mig undervise af min Ven, den unge *Ruricolus*.

Nu gik Tøget for sig; vor Vært, Kammerraad *Svirum*, var Anfører, og *satte af* (hvilket er det samme som at sætte paa Post). – I Søen var næmlig gjennem Siv og Rør fra Landet og lige ud til det aabne Vand udhuggede Gange eller *Glimer*, for her at kunne see og skyde Ænderne, naar de forfulgtes af Hundene. For Enden af en saadan Gang, og det netop den allersidste, fik jeg mit Stød. Før Chefen her forlod mig, gav ham mig adslållige blide og faderlige Formaninger. „Som